

การวิเคราะห์ลักษณะการใช้คำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาจีน

การวิเคราะห์ลักษณะการใช้คำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาจีนมีทั้งหมด 5 ลักษณะ คือ คำยืมคงเดิม คำยืมแปรเสียง คำยืมซ้อนคำ คำยืมเติมคำประสมคำ และคำยืมตัด-เพิ่มเสียงพยางค์ โดยมีลักษณะการใช้คำยืมใกล้เคียงกับงานวิจัยการใช้คำยืมในภาษาจีนฉบับอื่น ๆ ดังนี้

Wang Jianqin (王建勤, 2009) ได้กล่าวถึงลักษณะการใช้คำยืมภาษาอังกฤษในภาษาจีน 6 ลักษณะ คือ คำยืมแท้ คำยืมประสมการแปลความ คำยืมครึ่งหนึ่งกับคำแปลทั่วไป คำยืมพร้อมความหมาย คำยืมโดยใช้ตัวอักษรโรมัน และ การแปลความ ทางด้าน Huang Zhonglian (黄忠廉, 2009) พบว่า ภาษาต่างประเทศที่ปรากฏในพจนานุกรมจีนสมัยใหม่ใช้ลักษณะ คือ ทับศัพท์ ถอดความหมาย การแปลตามตัวอักษร และการแปลแบบสรุปความ ซึ่งมีจำนวนลักษณะการใช้คำยืมเท่ากับงานวิจัยของ Li Xuanyu (李玄玉, 1996) ได้แบ่งคำทับศัพท์ในภาษาจีนออกเป็น 4 ประเภท คือ การเปลี่ยนเสียงอ่านของคำทับศัพท์ การเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ การเปลี่ยนเสียงพยางค์ และ การเลือกตัวอักษรจีน รวมถึงงานวิจัยของ Li Yuan (李园) และ Liu Hongyan (刘鸿雁) (2006) ก็ปรากฏลักษณะการใช้คำยืมไม่แตกต่างจากงานวิจัยฉบับอื่น ๆ ที่พบว่า คำยืมภาษาอังกฤษที่พบบ่อยในภาษาจีนปัจจุบัน มี 5 ประเภท คือ การถอดความ คำทับศัพท์ประสมกับการแปลศัพท์ คำยืมประสม คำยืมทับศัพท์ และ คำยืมตัวอักษร

จากงานวิจัยต่าง ๆ ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าวิธีการใช้คำยืมที่ปรากฏในภาษาจีนมีจำนวนน้อยมาก เนื่องจากระบบตัวเขียนภาษาจีนเป็นอักษรภาพ ซึ่งมีความหมายอยู่ในตัว ดังนั้น การเลือกใช้คำยืมในภาษาจีน นอกจากต้องเลือกคำที่ออกเสียงใกล้เคียงกับคำยืมแล้ว ยังต้องพิจารณาจากตัวอักษรจีนด้วยว่าอักษรที่นำมาใช้นั้นมีความหมายดีหรือไม่ ดังที่ เหยิน จิงเหวิน (2551 : 131-132) ได้สรุปหลักการพิจารณาเลือกใช้ตัวอักษรจีนแทนคำยืมว่า พยายามใช้ตัวหนังสือที่ออกเสียงใกล้เคียงกับเสียงเดิม และเลือกความหมายที่เป็นกลาง นอกจากนี้มีข้อควรเลี่ยงใช้คำสรรพนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ ฯลฯ ที่มีความถี่ในการใช้งานสูงมากอยู่แล้วมาใช้แทนคำยืม รวมถึงในกรณีใช้หนังสือสองตัวขึ้นไป ต้องพยายามหลีกเลี่ยงไม่ใช้ตัวหนังสือที่มีความหมายโยงกันได้ ฯลฯ

ด้วยเหตุที่มีหลักเกณฑ์และข้อจำกัดการใช้คำยืมในภาษาจีนดังกล่าว จึงเป็นเหตุให้ภาษาจีนนิยมใช้ลักษณะการแปลศัพท์คำยืมมากกว่า ซึ่งเป็นหนึ่งในลักษณะการใช้คำยืมจากการแปลความในงานวิจัยฉบับ

ต่าง ๆ ดังกล่าว และอาจเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้งานวิจัยฉบับนี้พบวิธีการใช้คำยืมในภาษาจีนปรากฏเพียง 5 ลักษณะ สรุปดังนี้

1. **คำยืมคงเดิม** เป็นการใช้คำยืมที่ปรากฏในภาษาจีนน้อยที่สุดเพียง 6 คำ ได้แก่ คาเฟอีน (咖啡因 kāfēiyīn) คาเฟีย (咖啡 kāfēi) ชาตัน (撒旦 sādàn) หมินนี่ (迷你 mínǐ) อีเมียร์ (伊妹儿 yīmèir) จึงทำให้ทราบว่า ภาษาจีนไม่นิยมใช้คำยืมคงเดิม โดยส่วนใหญ่เป็นการแปลศัพท์คำยืมมากกว่า ตามที่ เหยิน จิ่งเหวิน (2551 : 131-132) กล่าวว่า ภาษาจีนนิยมใช้วิธีการแปลความหมายมากกว่าคำทับศัพท์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยฉบับนี้ที่ได้เก็บรวบรวมคำยืมที่ปรากฏในภาษาไทยและภาษาจีน พบว่า ภาษาจีนนิยมใช้แปลศัพท์มากกว่าใช้เป็นคำยืม

2. **คำยืมแปรเสียง** เนื่องจากภาษาจีนกับภาษาอังกฤษมีระบบเสียงที่แตกต่างกัน คำยืมที่ปรากฏในภาษาจีนบางคำ อาจพอทราบว่าเป็นคำยืมใด เช่น

มิสซา (ล. missa, อ. mass) - หมิซา (弥撒 mísa)

เยซู (Jesus) - เยซู (耶稣 yēsū)

อะมีบา (amoeba) - อาหมีปา (阿米巴 ā'mībā) เป็นต้น

อย่างไรก็ตามมีคำยืมในภาษาจีนเป็นจำนวนมากได้แปรเสียงลากเข้าจนไม่เหลือเค้าเดิมของภาษาคำยืม เช่น

ช็อกโกแลต, ช็อกโกแลต (chocolate) - เฉี่ยวเค่อลี่ (巧克力 qiǎokèlì)

เซลลูลอยด์ (celluloid) - ไช่ลู่ลั่ว (赛璐珞 sàilùluò)

สตริกนิน (strychnine) - ซื่อเตอหนิง (士的宁 shìdēnín) เป็นต้น

จากปรากฏการณ์การแปรเสียงคำยืมข้างต้น เกิดจากระบบเสียงในภาษาจีนบางเสียงไม่มีในระบบเสียงภาษาอังกฤษ จึงทำให้เกิดการแปรเสียงแบบลากเข้าของเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้าย สรุปดังนี้

ภาษาจีนไม่มีพยัญชนะต้นเสียง /d/ (ด) /b/ (บ) เนื่องจากสัทอักษรจีน d และ b เทียบเสียงใกล้เคียงกับตัว (ต) และตัว (ป) ในภาษาไทย จึงทำให้เสียง /d/ และเสียง /b/ ในภาษาอังกฤษจึงแปรเสียงเป็น “ต” และ “ป” ในภาษาจีน เช่น

ดิงดอง (ding dong) - ดิงดั่ง (叮当 dīngdāng) ดิงตง (叮咚 dīngdōng)

ดิดิตี - ดิดิตี (滴滴涕 dīdītì)

โซดา (soda) - ซูต้า (苏打 sūdǎ)

บาร์ [(bar) หน่วยวัดความดันอากาศ] - ปา (巴 bā)

บ้ายบาย, บ้าย-บาย (bye-bye) - ป้ายปาย (拜拜 bàibai)

ฉะนั้นคำยืมที่มีเสียงพยัญชนะต้น /b/ และ /d/ ล้วนเป็นคำยืมแปรเสียงพยัญชนะต้นในภาษาจีนทั้งสิ้น นอกจากนี้เสียง /r/ ในภาษาอังกฤษออกเสียงยกปลายลิ้นไปยังส่วนหลังของปุ่มเหงือกแล้วให้กระแสลมเคลื่อนออกไปสบาย ๆ โดยไม่มีเสียงเสียดแทรกตามลักษณะของเสียงเปิด (approximant) (นันทนา วัฒนเกียรติ, 2555 : 134) ขณะที่ภาษาจีนเสียง /r/ กระดกปลายลิ้นขึ้น วางใกล้เพดานแข็งเพื่อกั้นลมหายใจ จากนั้นปล่อยลมออกมา (ไต้เฟอปีซี, 2553 : 23)

ถึงแม้ว่าภาษาจีนใช้สัทอักษรตัว “r” เช่นเดียวกับคำยืมที่มีพยัญชนะ “r” เหมือนกัน แต่เสียง /r/ ในภาษาอังกฤษกับภาษาจีนมีฐานที่เกิดเสียงแตกต่างกันมาก จึงทำให้คำยืมในภาษาจีนที่มีพยัญชนะต้นตัว “r” ออกเสียงเป็น /l/ ทั้งสิ้น เนื่องจากฐานที่เกิดเสียง /l/ ในภาษาจีนเกิดจากปลายลิ้นแตะที่ด้านหลังของฟันบน ปล่อยลมออกมาทั้งสองข้างของลิ้น (ไต้เฟอปีซี, 2553 : 21) ซึ่งมีลักษณะการออกเสียงใกล้เคียงกับ /r/ ในภาษาอังกฤษ มากกว่าที่จะใช้เสียง /r/ ในภาษาจีนแทนเสียง /r/ ในภาษาอังกฤษดังกล่าว

ประกอบกับสัทอักษร “l” ในภาษาจีนประสมกับสระได้มากกว่าสัทอักษร “r” กล่าวคือ เสียง /l/ ในภาษาจีนมี 25 เสียง ส่วนเสียง /r/ มี 15 เสียง เปรียบเทียบดังนี้

- เสียง /l/ และ /r/ ใช้สระเดียวกัน มี 11 คู่ ดังนี้ le (เลอ) - re (เรอ), lao (ลาว) - rao (ราว), lou (โลว) - rou (โรว), lan (ลาน) - ran (ราน), lang (ลาง) - rang (รัง), leng (เลิง) - reng (เริง), long (โลง) - rong (รื่อง), lu (ลู) - ru (รู), luo (ลั่ว) - ruo (รัว), luan (ลูวาน) - ruan (รฺวาน) และ lun (ลุน) - run (รฺน)
- เสียง /l/ มี 14 เสียงที่ไม่ปรากฏเสียง /r/ ดังนี้ la (ลา) lai (ลาย) lei (เลย) li (ลี) lia (เลียบ) liao (เลียว) lie (เลียบ) liu (ลิ้ว) lian (เลี่ยน) lin (ลิน) liang (เลียง) ling (ลิง) lü (ลฺวี) และ lüe (ลฺเว)
- เสียง /r/ มี 4 เสียงที่ไม่ปรากฏเสียง /l/ ดังนี้ ri (รื่อ) ren (เริน) rua (รฺวา) และ rui (รฺย)

หากนำการใช้ตัวอักษรจีนในคำยืม (ภาคผนวก ก) มาเทียบเคียงกับเสียงสัทอักษร /l/ และ /r/ ในภาษาจีนข้างต้น พบว่า สัทอักษร /l/ ใช้เป็นแทนเสียงคำยืมในภาษาจีนเป็นจำนวนมากทั้งหมด 19 เสียง ตัวอย่างดังนี้

ลา (拉 lā) หลาย (来 lái) หลาน (兰 lán) หลั่ง (朗 lǎng) เหลา (劳 láo) เหลย์ (雷 léi) เลี่ย (列 liè) เหลิ่ง (冷 lěng) หลี (喱 lí) เหลี่ยน (联 lián) เหลี่ยว (钊 liǎo) หลิน (林 lín) หลิง (龄 líng) ลิว (溜 liū) หลง (龙 lóng) หลู่ (鲁 lǔ) หลู่ (铝 lǚ) หลุน (仑 lún) หลัว (罗 luó)

ส่วนมีสัทอักษร /l/ ที่ไม่ปรากฏการใช้ตัวอักษรจีนในคำยืมมี 6 เสียง คือ le (เลอ) leng (เลิง) lou (โลว) luan (ลูวาน) lia (เลีย) และ liang (เลียง) ในขณะที่สัทอักษร /r/ ไม่ปรากฏตัวอักษรจีนในคำยืมยกเว้นเสียงเดียวคือคำว่า หู (铒 rú)

นอกจากนี้การใช้สัทอักษร “l” ในภาษาจีน มีฐานที่เกิดเสียงใกล้เคียงกับตัว “r” ในภาษาอังกฤษ และการประสมสระในอักษร “l” มีหน่วยเสียงมากกว่าอักษร “r” ในภาษาจีน จึงทำให้หน่วยเสียงพยัญชนะต้น /r/ ในภาษาอังกฤษ ภาษาจีนนิยมใช้หน่วยเสียงพยัญชนะต้น /l/ แทนเสียงคำยืมมากกว่าหน่วยเสียงพยัญชนะต้น /r/ ตัวอย่าง

กะรัต (carat, karat) - เก๋อลา (克拉 kèlā)

คาบาเรต์ (cabaret) - ข่าปาหลาย (卡巴莱 kǎbā lái)

มาราธอน (marathon) - หม่าลาซง (马拉松 mǎlāsōng)

เรยอง (rayon) - เหลย์หิง (螺萦 léiyíng)

รีม (ream) - ลิ่ง (令 lìng)

เรดาร์ (radar) - เหลย์ต้า (雷达 léidá) เป็นต้น

ในส่วนของหน่วยเสียงพยัญชนะต้น /l/ ภาษาจีนได้นำคำยืมนั้นมาใช้เสียงเดียวกับหน่วยเสียงพยัญชนะต้น /l/ ในภาษาอังกฤษ เช่น

เซลลูลอยด์ (celluloid) - ซัลลู่ลั่ว (赛璐璐 sàilùlù)

ไนลอน, ไนล่อน (nylon) - นีหลง (尼龙 nílóng)

สลัด (salad) - เซอลา (色拉 sèlā) ซาลา (沙拉 shālá) เป็นต้น

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า คำยืมที่มีหน่วยเสียงพยัญชนะต้น /r/ ภาษาจีนแปรเสียงเป็น /l/ ทั้งสิ้น นอกจากนี้หน่วยเสียงที่เป็นคำควบกล้ำภาษาจีนล้วนใช้เสียงพยัญชนะต้นอักษรเดียว เนื่องจากระบบเสียงควบกล้ำเสียง /ร/ และ /ล/ ไม่ปรากฏในภาษาจีน จึงทำให้ภาษาจีนแปรเสียงคำควบกล้ำคำยืมเป็นเสียงพยัญชนะต้นอักษรเดียวโดยใช้เสียงของอักษรตัวแรกในการออกเสียง เช่น เสียง /cr-/ และ /gr-/ ตามตัวอย่าง

ไมโครโฟน (microphone) - ม่ายเค่อเฟิง (麦克风 màikèfēng)

กรัม (ฝ. gramme) - เค่อ (克 kè) เป็นต้น

ด้านพยัญชนะท้าย ในภาษาจีนไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายคำยืมเสียง /-c/ /-d/ /-l/ /-m/ ฯลฯ จึงทำให้ภาษาจีนมีลักษณะการแปรเสียงพยัญชนะท้ายคำยืมแตกต่างกันดังนี้

- ตัดเสียงพยัญชนะท้าย คือ ไม่ออกเสียงพยัญชนะท้ายที่ไม่ปรากฏในระบบเสียงภาษาจีน เช่น

การ์ด, การ์ด (card) - ข่า (卡 kǎ) (ตัดเสียงพยัญชนะท้าย /d/)

แกมมา (gamma) - เจียหม่า (伽马 jiāmǎ) (ตัดเสียงพยัญชนะท้าย /m/)

ลอจิก (logic) - หลัวจี (逻辑 luójí) (ตัดเสียงพยัญชนะท้าย /c/) เป็นต้น

● แปรเสียงพยัญชนะท้าย แม้ว่าคำยืมและคำจีนมีเสียงพยัญชนะท้ายหน่วยเสียงเดียวกัน แต่ภาษาจีนแปรเสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียงอื่น เช่น เสียงพยัญชนะท้าย /-n/ เป็นเสียง /-ng/ ตัวอย่าง

การ์ตูน - ข่าทง (卡通 kǎtōng)

ควินิน (quinine) - ขุยหนิง (奎宁 kuíníng)

นิโคติน (nicotine) - นีโก่ติง (尼古丁 nígūdīng)

นีออน (neon) - นีหนิง (霓虹 níhóng)

มาราธอน (marathon) - หม่าลาซง (马拉松 mǎlāsōng)

วิตามิน, ไวตามิน (vitamin) - เหวย์ทามิ่ง (维他命 wéitāmìng)

สตริกนิน (strychnine) - ซื่อเตอหนิง (士的宁 shìdēníng) เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม เสียงพยัญชนะท้าย /-n/ ในภาษาจีนใช้เสียงเดียวกับคำยืมเช่นกัน แต่มีจำนวนน้อยกว่าการแปรเสียงเสียงพยัญชนะท้าย /-n/ เป็น /-ng/ ข้างต้น ตัวอย่างดังนี้

แกลลอน (gallon) - เจียหลุน (加仑 jiālún)

เดนมาร์ก (Denmark) - ดันม่าย (丹麦 Dānmài) เป็นต้น

คำยืมแปรเสียงในภาษาจีนส่วนใหญ่เกิดจากเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้ายที่แตกต่างจากระบบเสียงในภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก ทำให้ได้ยินแล้วอาจไม่ทราบได้อย่างแน่ชัดว่าคำภาษาจีนนั้นเป็นคำยืม สาเหตุหนึ่งอาจเกิดจากภาษาจีนเป็นอักษรภาพทำให้การใช้คำยืมแบบเต็มคำเป็นไปได้ยาก เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ระบบอักษรวิธี ดังที่ เหยิน จิ่งเหวิน (2551 : 138) กล่าวว่า ระบบการเขียนภาษาจีนไม่สะดวกสำหรับการทับศัพท์ เนื่องจากต้องใช้ตัวหนังสือที่มีอยู่มากอดเสียง โดยไม่สามารถใช้พยัญชนะผสมกับสระได้อย่างอิสระเหมือนภาษาไทย หรืออีกหลายภาษาที่ใช้ระบบอักษรแบบอักษรวิธี เมื่อเป็นเช่นนั้นเสียงของคำทับศัพท์จึงมักผิดเพี้ยนไปจากเสียงเดิมมาก

3. คำยืมซ้อนคำ ส่วนใหญ่ภาษาจีนใช้คำยืมซ้อนกับคำจีน เป็นคำซ้อนที่สามารถตัดคำจีนได้ แต่ไม่สามารถตัดคำยืมได้ เช่น

แจ็กเก็ต, แจ็กเก็ต (jacket) - เจียเก๋ออี (茄克衣 jiākèyī) (แจ็กเก็ต 茄克 : ท.ศ., เสื้อ 衣 : ป.ศ. : เสื้อแจ็กเก็ต)

แชมเปญ (ฝ. champagne) - เซียงปิ่นจิ๋ว (香槟酒 xiāngbīnjiǔ) (แชมเปญ 香槟 : ท.ศ., เหล้า 酒 : ป.ศ. : เหล้าแชมเปญ)

ซิการ์ (cigar) - เสว่เจียเยียน (雪茄烟 xuějiāyān) (ซิการ์ 雪茄 : ท.ศ., บุหรี่ 烟 : ป.ศ. : บุหรี่ซิการ์) เป็นต้น

การใช้คำยืมซ้อนคำในภาษาจีนลักษณะนี้อาจจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ เนื่องจากสามารถทราบความหมายได้จากคำจีน ซึ่งอยู่ท้ายกลุ่มคำ 衣 คือ เสื้อ 酒 คือ เหล้า 烟 คือ บุหรี่ เป็นต้น ถึงแม้ไม่รู้ว่ เสื้อ เหล้า และบุหรี่ยังเฉพาะเจาะจงว่าเป็นประเภทใดก็ตาม แต่หากตัดคำจีนเหลือเพียงคำยืมว่า 茄克、香槟、雪茄 อาจจะทำให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศไม่ทราบความหมายว่าหมายถึงอะไร และอาจเกิดการแปลคำอักษรจีน ซึ่งมีความหมายอยู่ในตัว ทำให้เกิดการสื่อสารและเข้าใจผิดพลาดได้ หากไม่ทราบว่าคำนั้นเป็นคำยืม เช่น 雪 หมายถึง “หิมะ” 茄 หมายถึง “มะเขือ” รวมความแล้วคือ “หิมะมะเขือ” ซึ่งความหมายแตกต่างจาก “ซิการ์” (cigar) โดยสิ้นเชิง

ฉะนั้นการใช้คำยืมซ้อนคำไม่ว่าจะตัดคำจีนได้หรือไม่ก็ตาม หากเขียนเป็นคำยืมซ้อนคำที่มีคำจีนซ้อนอยู่ด้วยจะทำให้ความหมายของคำยืมชัดเจนขึ้น ดังเช่นคำยืมซ้อนคำที่ไม่สามารถตัดคำใด ๆ ได้ ตัวอย่างดังนี้

ชาร์ดิน (sardine) - ซาดิงยูหวี (沙丁鱼 shādīngyú) (ชาร์ดิน 沙丁 : ท.ศ., ปลา 鱼 : ป.ศ. : ปลาชาร์ดิน) สามารถรู้ได้ว่าเป็น “ปลา” ชนิดหนึ่งเพราะมีคำว่า ยูหวี (鱼 yú)

เบียร์ (beer) - เปีจี้ว (啤酒 píjiǔ) (เบียร์ 啤 : ท.ศ., เหล้า 酒 : ป.ศ. : เหล้าเบียร์) สามารถรู้ได้ว่าเป็น “เครื่องดื่มแอลกอฮอล์” ชนิดหนึ่งเพราะมีคำว่า จี้ว (酒 jiǔ)

鱼 คือปลา และ 酒 คือเหล้า ทำให้ความหมายของคำยืมซ้อนคำชัดเจนมากขึ้น ดังนั้นลักษณะการใช้คำยืมซ้อนคำในภาษาจีนสามารถบ่งชี้พอให้ทราบได้ว่า คำยิมนั้นเป็นคืออะไร ซึ่งทำให้ทราบความหมายได้ง่ายกว่าคำยืมประเภทคงเดิมแบบเต็มคำ และคำยืมแปรเสียงข้างต้น ซึ่งไม่มีคำจีนใด ๆ มาช่วยแปลความหมายตามบริบทของคำ

4. คำยืมเต็มคำประสมคำ เป็นการใช้คำยืมประสมกับภาษาจีน ซึ่งมีลักษณะการประสมคำโครงสร้างเช่นเดียวกับภาษาคำยืม เช่น

กระดาษก๊อปปี้ - เซาเป้ยจื่อ (拷贝纸 kǎobèizhǐ) (ก๊อปปี้ 拷贝 : ท.ศ., กระดาษ 纸 : ป.ศ.) มีโครงสร้างคำแบบเดียวกับภาษาอังกฤษที่คำขยายอยู่หน้าคำนาม คือ copy paper

สลัดผลไม้ - สุกั๋วซาลา (水果沙拉 shuǐguǒshālā) (ผลไม้ 水果 : ป.ศ., สลัด 沙拉 : ท.ศ. : สลัดผลไม้) มีโครงสร้างคำแบบเดียวกับภาษาอังกฤษที่คำขยายอยู่หน้าคำนาม คือ fruit salad เป็นต้น

นอกจากนี้ยังพบคำยืมบางคำในภาษาจีนมีลักษณะเป็นการแปลความแบบประสมคำที่มีการใช้คำและโครงสร้างคำยืมเหมือนกัน เช่น

กิโลกรัม (ฝ. kilogramme) - เขียนเค่อ (千克 qiānkè) (พัน 千 : ป.ศ. , กรัม 克 : ท.ศ. : พันกรัม)

ค็อกเทลเลานจ์, ค็อกเทลเลาจ์ (cocktail lounge) - จีเหว้ยจี้วปาเจียน (鸡尾酒酒吧间 jīwěijiǔbājiān) (ไก่ 鸡 หาง 尾 เหล้า 酒 สถานที่ 间 : ป.ศ., บาร์ 吧 : ท.ศ., : บาร์ขายเหล้าหางไก่)

มอเตอร์ไซค์ (motorcycle) แมงกะไซค์ (motorcycle) - หมัวทัวเชอ (摩托车 mótuōchē) (มอเตอร์ 摩托 : ท.ศ., รถ 车 : ป.ศ. : รถมอเตอร์)

สก๊อตจัมพ์ (scotch jump) - ซูเก้อหลานซือเตอเทียวยู่วู (苏格兰式的跳跃 sūgélánshìdetiàoyuè) (สก๊อต 苏格兰 : ท.ศ., แบบ 式 กระโดด 跳跃 : ป.ศ. : กระโดดแบบสก๊อต)

สปาเกตตี, สปาเกตตี้ (spaghetti) - อี้ด้าลี่เมี่ยนเถียว (意大利面条 Yìdàlìmiàntiáo) (อิตาลี 意大利 : ท.ศ., บะหมี่ 面条 : ป.ศ. : บะหมี่อิตาลี) เป็นต้น

เพราะฉะนั้นการใช้คำยืมเต็มคำแบบประสมคำในภาษาจีนมีโครงสร้างคำเช่นเดียวกับคำยืม และคำยืมเต็มคำประสมคำในภาษาจีนส่วนใหญ่เกิดจากการแปลศัพท์แล้วประสมกับคำยืม ซึ่งอาจจะเหมือนหรือไม่เหมือนกับคำยืมเดิมก็ได้ ดังเช่น “motorcycle” หากแปลความเป็นภาษาไทยแล้ว คือ “รถมอเตอร์” หรือ “spaghetti” แปลได้ว่า “บะหมี่อิตาลี” ซึ่งในภาษาจีนใช้เป็นคำยืมเต็มประสมคำที่แตกต่างจากคำยืม

นอกจากนี้พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546) ระบุที่มาของคำว่า “ฮั่น” (Hun) มาจากภาษาอังกฤษ ซึ่งหมายถึง เรียกชนชาติโบราณกลุ่มใหญ่ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในตอนกลางของทวีปเอเชีย (2546 : 1405) แต่เมื่อตรวจสอบดูพจนานุกรม Oxford (2011) ปรากฏว่าไม่พบคำยืมดังกล่าว สันนิษฐานว่า คำยืมนี้มาจากภาษาจีนว่า “ฮั่น” (汉 hàn) ซึ่งในพจนานุกรมจีนสมัยปัจจุบัน“เขียนได้ฮั่นยฺหวี่จือเตียน” (现代汉语词典 Xiàndài Hànyǔ Cídiǎn) ให้ความหมายว่า ชนกลุ่มชาวฮั่น (2011 : 537) หรือตรงกับคำยืมเต็มคำประสมว่า “ฮั่นจู๋” (汉族 hànzú) (ฮั่น 汉 : ท.ศ., ชนกลุ่ม 族 : ป.ศ. : ชนกลุ่มฮั่น) อันมีความหมายใกล้เคียงกับพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546) ที่ได้ระบุไว้ดังกล่าว ดังนั้น คำว่า “ฮั่น” (Hun) จึงน่าจะเป็นคำภาษาจีนมากกว่าคำยืมภาษาอังกฤษ

5. คำยืมตัด-เพิ่มเสียงพยางค์ เป็นลักษณะการใช้คำยืมในภาษาจีนที่พบมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากคำยืมการแปรเสียง (ลักษณะที่ 2) ตรงที่การแปรเสียงนั้นมีคำภาษาจีนจำนวนพยางค์เท่ากับคำยืม แต่คำยืมใช้เสียงพยางค์นอกจากใช้การแปรเสียงที่แตกต่างจากคำยืมแล้ว ยังปรากฏจำนวนเสียงพยางค์ที่แตกต่างจากคำยืม โดยมีทั้งตัดและเพิ่มเสียงพยางค์ ซึ่งทำให้ไม่เหลือเค้าโครงสร้างคำยืมเดิม ทำให้รับรู้ได้ค่อนข้างยากกว่าวิธีการใช้คำยืมลักษณะอื่นข้างต้นว่า คำยืมใช้เสียงพยางค์เหล่านี้ แท้จริงแล้วเป็นคำยืมในภาษาจีนตามรายละเอียดสรุปดังนี้

คำยืมตัดเสียงพยางค์หลัง เป็นวิธีการใช้คำยืมที่ปรากฏมากที่สุด เนื่องจากคำธาตุต่าง ๆ ในภาษาจีนล้วนใช้เป็นคำยืมลักษณะนี้ทั้งสิ้น โดยส่วนใหญ่เป็นการใช้เสียงพยัญชนะต้นพยางค์แรกของคำยืมมากำหนดเป็นคำยืมตัดเสียงพยางค์หลังในภาษาจีน ดังนี้

แกโดลิเนียม (gadolinium) - ก้า (钆 gá)

คริปทอน (krypton) - เค่อ (氪 kè)

เจอร์เมเนียม (germanium) - เจ่อ (锗 zhě)

ซาแมเรียม (samarium) - ซาน (钐 shān)

ดิสโพรเซียม (dysprosium) - ดี (镨 dǐ)

เทอร์เบียม (terbium) - เท่อ (铽 tè)

แอคติเนียม (actinium) - อา (锕 ā) เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีคำยืมตัดเสียงพยางค์หลังที่ไม่ใช่เป็นคำธาตุทางเคมีต่าง ๆ ดังนี้

ดิสโก้เธค, ดิสโก้เทค (discotheque, disco theque) - ดีซีเคอ (迪斯科 dísīkē)

บันจีจัมป์ (bungee jump) - เป้งจี (蹦极 bèngjí)

มองโกเลีย (Mongolia) - หมิงกู่ (蒙古 měnggǔ)

เมตร (ม. mètre) - หมี่ (米 mǐ)

ส่วนคำยืมตัดเสียงพยางค์หน้าไม่ปรากฏการใช้ในภาษาจีน แสดงให้เห็นว่า คำยืมใช้เสียงพยางค์ในภาษาจีนนิยมใช้ตัดเสียงพยางค์หลังมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคำที่เกี่ยวข้องกับธาตุทางเคมีดังกล่าว

นอกจากนี้ยังพบคำยืมตัดเสียงพยางค์หน้าและพยางค์หลังแล้วประสมกับคำจีน ส่วนมากเป็นคำที่เกี่ยวข้องกับประเทศอเมริกา ซึ่งภาษาจีนใช้ว่า หม่ยกั๋ว (美国 Měiguó) (อเมริกา 美: ท.ศ., ประเทศ 国: ป.ศ.) เป็นการตัดเสียงพยางค์หน้าและหลังเหลือเพียงเสียง “หม่ย” เทียบได้กับเสียงพยางค์ว่า “เม” จากคำยืมว่า “อเมริกา” ตัวอย่างดังนี้

จีไอ (GI : Government Issue) - หม้อยี่กั๊วปิง (美国兵 Měiguóbīng) (อเมริกา 美 : ท.ศ., ประเทศ 国 ทหาร 兵 : ป.ศ. : ทหารประเทศอเมริกา)

ดอลลาร์ (dollar) หม้อยี่เย่หวิ้น (美元 Měiyuán) (อเมริกา 美 : ท.ศ., เงิน 元 : ป.ศ. : เงินอเมริกา)

ทักซิโด (tuxedo) - หม้อยี่ซื่อหวานหลี่ฝู่ (美式晚礼服 Měishìwǎnlǐfú) (อเมริกา 美 : ท.ศ., แบบ 式 กลางคืน 晚 ชุดเครื่องแบบ 礼服 : ป.ศ. : ชุดราตรีแบบอเมริกา)

มะกัน, มะริกัน - หม้อยี่กั๊ว (美国 Měiguó) (อเมริกา 美 : ท.ศ., ประเทศ 国 : ป.ศ. : ประเทศอเมริกา)

แยงกี้ (Yankee, yankee) อเมริกัน (American) - หม้อยี่กั๊วเหริน (美国人 Měiguórén) (อเมริกา 美 : ท.ศ., ประเทศ 国 คน 人 : ป.ศ. : คนอเมริกา)

ด้านคำยืมเพิ่มเสียงพยางค์ส่วนมากเป็นการเพิ่มเสียงพยางค์หลัง และเสียงในพยางค์แบ่งเป็น

- คำยืมหนึ่งพยางค์ คำจีนสองพยางค์ เกิดจากคำยืมออกเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้ายเพียงครั้งเดียว แต่ภาษาจีนนำมาเพิ่มเสียงพยางค์ได้สองพยางค์ ดังนี้

เกรน (grain) - เกื่อเหลิ่ง (格冷 gélěng)

ควอตซ์ (quartz) - ควาทัว (夸脱 kuātuō)

แจ็ก (jack) - เจียเค่อ (杰克 jiékè)

ช็อก, ช็อค (shock) - ซิวเค่อ (休克 xiūkè)

แท็งก์ (tank) - ถ่านเค่อ (坦克 tǎnkè)

ออนซ์ (ounce) - อันซือ (安司 ānsī) อั้งซือ (盎司 àngsī) เป็นต้น

- คำยืมหนึ่งพยางค์ คำจีนสามพยางค์ เกิดจากคำยืมออกเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้ายเพียงครั้งเดียว แต่ภาษาจีนนำมาเพิ่มเสียงพยางค์ได้สามพยางค์ ดังนี้

กอล์ฟ (golf) - เกาเออร์ฟู (高尔夫 gāo'ěrfū)

คอลลท์ (colt) - เคอเออร์เทอ (柯尔特 kē'ěrtè)

ทรัสต์ (trust) - ทัวลาซือ (托拉斯 tuōlāsī) เป็นต้น

- คำยืมสองพยางค์ คำจีนสามพยางค์ เกิดจากคำยืมออกเสียงสองพยางค์ แต่ภาษาจีนนำมาเพิ่มเสียงพยางค์ได้สามพยางค์ ดังนี้

ดีเซล (diesel) - ตี้ไซเออร์ (狄塞尔 dísài'ěr)

โมเสก, โมเสก (mosaic) - หม่าไซเค่อ (马赛克 mǎsàikè)

รัสเซีย - เอ้อหลัวซือ (俄罗斯 Éluósī)

แอลฟา (alpha rays) - อาเอ้อร์ฝ่า (阿尔法 ā'ěrfǎ)

ฮอร์โมน (hormone) - เหอเอ้อร์เหมิง (荷尔蒙 hé'ěrměng) เป็นต้น

● คำยืมสามพยางค์ คำจีนสี่พยางค์ เกิดจากคำยืมออกเสียงสามพยางค์ แต่ภาษาจีนนำมาเพิ่มเสียงพยางค์ได้สี่พยางค์ ดังนี้

นิวคาสเซิล – นินว๋าซือเอ้อร์ (纽卡斯尔 niǔkǎsī'ěr)

ฟอร์มาลิน (formalin) - ฟู่เอ้อร์หม่าหลิน (福尔马林 fú'ěrmǎlín)

โรแมนติก โรแมนติก (romantic) - หลัวมันตี้เค่อ (罗曼蒂克 luómàndìkè)

แอสไพริน (aspirin) - อาซือฝี่หลิน (阿司匹林 ā'sīpílín)

โอลิมปิก (Olympic) โอลิมปิก (Olympic games) - เอ้อหลินฝี่เค่อ (奥林匹克 àolínpǐkè)

เป็นที่น่าสังเกตว่า พยัญชนะท้ายเสียงคำยืม /-c/ /-k/ ภาษาจีนใช้ เค่อ (克 kè) /-l/ /-r/ ภาษาจีนใช้ เอ้อร์ (尔 'ěr) /-s/ ภาษาจีนใช้ ซือ (斯 sī) หรือ ซือ (司 sī) เป็นเสียงพยัญชนะต้นพยางค์ต่อไป ในคำยืมภาษาจีนตามตัวอย่างข้างต้น อันสะท้อนให้เห็นว่าตัวอักษรจีนดังกล่าว นิยมนำมาใช้เป็นคำเสียงคำยืมในภาษาจีน ดังที่ในงานวิจัยฉบับนี้ได้เก็บข้อมูลจำนวนความถี่ในการใช้ตัวอักษรจีนในคำยืม พบว่า อักษรจีน “เค่อ” (克 kè) “ซ่า” (卡 kǎ) “ซือ” (斯 sī) “ลา” (拉 lā) เป็นต้น นิยมนำมาใช้แทนเสียงคำยืมในภาษาจีนเป็นจำนวนมาก (ดูรายละเอียดจำนวนความถี่การใช้ตัวอักษรจีนในคำยืมในภาคผนวก ฎ)

เห็นได้ว่าลักษณะการคำยืมในภาษาจีนส่วนใหญ่เกิดจากเสียงเป็นสำคัญ เนื่องจากระบบเสียงในภาษาคำยืมและภาษาจีนค่อนข้างแตกต่างกันมาก ทำให้เกิดการแปรเสียงเมื่อนำคำยิมนั้นมาใช้ หรือนำคำยิมนั้นมาใช้ก็ไม่ได้ใช้เป็นคำยืมโดยตรง ทว่าใช้แปลศัพท์ประสมกับคำยืมอื่น ๆ ดังนั้น คำยืมในภาษาจีนแปรเสียงแต่ละพยางค์เป็นจำนวนมาก รวมถึงการตัด-เพิ่มเสียงพยางค์ในคำยืม จนแทบจะไม่เหลือเค้าความเดิมของคำยืม แต่หากรู้ว่าอักษรจีนนั้นคือคำยืมใด ก็จะทราบความหมายของคำยืมได้ทันที จึงทำให้ลักษณะการใช้คำยืมที่ปรากฏในภาษาจีน เค้นเรื่องการแปรเสียงและการตัด-เพิ่มเสียงพยางค์ในคำยืมมากที่สุด